

Sygn. akt III SK 24/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa PGE Zespołu Elektrowni [...] przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o wydanie świadectwa pochodzenia, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 listopada 2010 r., skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 października 2009 r.,

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 8 lutego 2009 r. umorzył przedsiębiorstwu Zespół Elektrowni [...] (obecnie PGE Zespół Elektrowni D. S.A., dalej jako powódka) świadectwo pochodzenia energii dla energii wytworzonej w okresie od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. bez zaliczenia wymienionej w przedmiotowym świadectwie ilości energii wytworzonej w kogeneracji na poczet wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

Powódka zaskarżyła powyższą decyzję w całości odwołaniem.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 14 listopada 2008 r. uchylił decyzję Prezesa Urzędu, przyjmując że art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego, który wszedł w życie w dniu 4 sierpnia 2007 r. wyłącza zastosowanie w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy przepisu art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego. Sąd Okręgowy nie uznał za uzasadnione stanowiska Prezesa Urzędu, zgodnie z którym wydanie świadectwa pochodzenia energii dla powódki prowadziłoby do jej nieuzasadnionego uprzywilejowania względem innych podmiotów i naruszenia zakazu kumulowania pomocy publicznej, ponieważ Prezes Urzędu nie wskazał norm, z którymi przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego byłby sprzeczny, a jego twierdzenia w tym zakresie są gołosłowne.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości apelacją, zarzucając naruszenie art. 9a ust. 8d i 8e Prawa energetycznego poprzez błędną wykładnię.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 13 października 2009 r., oddalił apelację Prezesa Urzędu. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że Prezes Urzędu bezzasadnie zastosował w odniesieniu do energii wytworzonej w okresie od 4 sierpnia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. przepis art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego. Umorzone świadectwo pochodzenia energii dotyczyło energii wytworzonej w jednostce kogeneracji, zaś powód jest wytwórcą energii, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r. Wprowadzony do Prawa energetycznego na mocy ustawy z 29 czerwca 2007 r. przepis art. 9a ust. 8e wyłącza zastosowanie art. 9a ust. 8d w odniesieniu do wytwórców energii w

rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r. Zdaniem Sądu Apelacyjnego prawidłowe zastosowanie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego prowadzi do uznania, że umorzenie świadectwa pochodzenia dla energii wytworzonej w jednostce kogeneracji należącej do powódki w okresie od 4 sierpnia do 31 grudnia 2007 r. stanowi wypełnienie obowiązku z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

Prezes Urzędu zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości i wniósł o jego uchylenie, podnosząc zarzut naruszenia art. 9a ust. 8e w związku z ust. 8d Prawa energetycznego poprzez jego zastosowanie prowadzące do naruszenia art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, gdyż na skutek wyroku Sądu Apelacyjnego Prezes Urzędu wydałby świadectwo z kogeneracji inkorporujące prawa majątkowe, o których mowa w art. 9m ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9e ust. 6 Prawa energetycznego, w sytuacji gdy powódka jest już beneficjentem pomocy publicznej w postaci długoterminowej umowy sprzedaży mocy i energii elektrycznej, o której mowa w ustawie z 29 czerwca 2007 r., zaś praw tych pozbawione są przedsiębiorstwa, które nie zostały objęte przepisami tej ustawy oraz naruszenie art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP poprzez ich niezastosowanie w sprawie, a także art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym oraz art. 193 Konstytucji RP poprzez niezastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie ma uzasadnionych podstaw.
2. Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni podziela zapatrywania prawne wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2010 r., sygn. akt III SK 6/10 (niepublikowany), zgodnie z którymi skutkiem wejścia w życie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego jest konieczność wydania przez Prezesa Urzędu świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji dla podmiotu objętego zakresem zastosowania powołanego powyżej przepisu i umorzenia przedmiotowego świadectwa z zaliczeniem na poczet wykonania przez to przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

3. Zgodnie z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym oraz przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem energią elektryczną i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, zobowiązane są uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu świadectwa pochodzenia z kogeneracji. Świadectwa takie uzyskuje pierwotnie wytwórca energii z kogeneracji. Otrzymane świadectwo może przedstawić Prezesowi Urzędu do umorzenia celem zaliczenia na poczet wykonania przez niego obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego albo sprzedać na odpowiednim rynku giełdowym. W tym ostatnim przypadku inne przedsiębiorstwo energetyczne może przedstawić Prezesowi Urzędu do umorzenia świadectwo pochodzenia energii z kogeneracji celem zaliczenia na poczet wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.
4. Stosownie do art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego, na poczet wypełnienia powyższego obowiązku nie zalicza się świadectw pochodzenia z kogeneracji, które zostały uzyskane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, gdy wyższy koszt wytworzenia takiej energii był uwzględniony w taryfach przedsiębiorstw zajmujących się przesyłem energii lub jej dystrybucją. Jednakże dodany na mocy ustawy z 29 czerwca 2007 r. przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego wyłącza zastosowanie przepisu art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego do świadectw pochodzenia z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r.
5. Zdaniem Sądu Najwyższego przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego modyfikuje zakres zastosowania art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego w ten sposób, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej może zwolnić się z obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego przedstawiając do umorzenia świadectwo pochodzenia z kogeneracji, uzyskane dla energii objętej umowami długoterminowymi. Przepisu art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego nie stosuje się bowiem do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy

z 29 czerwca 2007 r., co oznacza, że wytwórcy w rozumieniu tego przepisu mogą zaliczyć świadectwa pochodzenia na poczet wykonania przez siebie obowiązku z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

6. Taka wykładnia art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego nie powoduje uprzywilejowania przedsiębiorstw energetycznych, do których przepis ten jest adresowany, kosztem innych wytwórców energii. Uprzywilejowanie wytwórców energii z kogeneracji objętych umowami długoterminowymi występuje jedynie wówczas, gdy wytwórcy ci uzyskują przychód ze sprzedaży świadectw pochodzenia energii z kogeneracji. Brak takiego uprzywilejowania w sytuacji, gdy świadectwo uzyskane dla określonej ilości energii, umarzone jest na rzecz wytwórcy tej energii w celu wykonania ciążącego na nim obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego. Takie umorzenie potwierdza jedynie, że dany wytwórca w zakresie wynikającym z treści świadectwa, wywiązał się z obowiązku o którym mowa w powołanym powyżej przepisie. Umorzenie świadectwa pochodzenia takiej energii, z zaliczeniem jego wykonania na rzecz przedstawiającego takie świadectwo wytwórcy, jest neutralne z punktu widzenia funkcjonowania rynku i nie prowadzi do uprzywilejowania wytwórcy objętego umowami długoterminowymi, kosztem wytwórców nie objętych takimi umowami.
7. Z powyższego wynika, że wyrok Sądu Apelacyjnego nie narusza art. 9a ust. 8e w związku z ust. 8d Prawa energetycznego, ani nie prowadzi do uprzywilejowania niektórych wytwórców energii w sposób sprzeczny z art. 32 Konstytucji RP. Tym samym Sąd Apelacyjny nie mógł naruszyć art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i art. 193 Konstytucji RP, nie kierując pytania o zgodność przepisów prawa energetycznego z Konstytucją.
8. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 w zw. z art. 108 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.